

SOLVENCY II

Solvency II en de netto DTA: een kritische beschouwing

De recente interpretatie van DNB over de netto uitgestelde belastingvordering (netDTA) heeft de gemoederen in de verzekeringssector flink beziggehouden. De uitleg van DNB over de nettingregels van deferred taxes kan aanzienlijke impact hebben op het in aanmerking komend eigen vermogen van verzekeraars.¹ De auteurs zijn echter van mening dat deze interpretatie onjuist is en niet in lijn met de Solvency II wetgeving.

In 2022 voerde DNB een onderzoek uit naar de verwerking van latente belastingen in de Solvency II balans en kapitaal eis binnen de Nederlandse verzekeringssector. Naar aanleiding van dit onderzoek gaf DNB uitleg over de definitie netDTA en de kwalificatie hiervan als Tier 3-kapitaal. Het standpunt van DNB kan leiden tot een hogere DTA op de Solvency II balans, waardoor de Tier-3 limiet sneller wordt bereikt en een deel van het eigen vermogen mogelijk niet in aanmerking wordt genomen.

In dit artikel zetten de auteurs uiteen waarom DNB's interpretatie niet houdbaar is en wat de implicaties hiervan zijn voor de verzekeringssector.

HET DNB-STANDPUNT NADER TOEGELICHT

Wij begrijpen dat DNB stelt dat het deel van de actieve belastinglatentie (DTA) dat wordt onderbouwd met toekomstige winsten kwalificeert als netDTA en daarmee in aanmerking komt als Tier-3 vermogen. Hierdoor komt het deel van de passieve belastinglatentie (DTL), welke als gevolg van een timing mismatch niet verrekenbaar is met de DTA, ten laste van het Tier 1-vermogen (het zogenaamde: "DNB-standpunt").²

Deze interpretatie van het begrip netDTA en de kwalificatie hiervan binnen het eigen vermogen is naar de mening van de auteurs onjuist en niet verenigbaar met de Solvency II wetgeving (en in het bijzonder hetgeen bepaald in IAS 12). Bovendien is recent een nieuwe Q&A gepubliceerd door EIOPA (Q&A 2836) welke de zienswijze van de auteurs ondersteunt.

Wij begrijpen dat het DNB-standpunt over het begrip netDTA als volgt uitwerkt:

In het voorbeeld bedraagt de DTL 6,25 (bruto 25) en de DTA 5,5 (bruto 22). De DTL en DTA worden verondersteld in 5 jaar af te wikkelen. De DTA kent een ander aflooppatroon dan de DTL. Voor het voorbeeld wordt gerekend met een belastingtarief van 25% en er wordt van uitgegaan dat er voldoende overige fiscale winsten zijn om de DTA op te nemen. Saldering van beide posities leidt volgens de IAS 12 regels tot een netto DTL van 0,75. Volgens het DNB-standpunt resulteert de saldering in een netto DTL van 1,5 en een netto DTA van 0,75.

	T+1	T+2	T+3	T+4	T+5	Waarderingsverschil	Latentie
Uitloop DTL	5	5	5	5	5	25	6,25
Uitloop DTA	(6)	(6)	(6)	(2)	(2)	(22)	(5,5)
nDTL	0	0	0	3	3	6	1,5
nDTA	(1)	(1)	(1)	0	0	(3)	(0,75)
Overige winst	1	1	1	1	1		
Resultaat	0	0	0	4	4		

Mr. H. van der Leeden (links) is Partner; mr. T. de Bruijn (midden) is Manager; en mr. L. Goossen is Senior Associate; allen zijn werkzaam in het International Tax & Financial Services team van PwC.

Het DNB-standpunt zorgt ervoor dat er Tier-3-kapitaal ontstaat dat bij een saldering op basis van IAS 12 niet bestaat. Hierdoor wordt er een hogere DTA opgenomen op de Solvency II balans en is de Tier-3-limiet eerder bereikt. Dit kan ertoe leiden dat een deel van de DTA niet in aanmerking wordt genomen als eigen vermogen.

HET SALDEREN VAN BELASTINGLATENTIES EN DE OPNAME VAN ACTIEVE BELASTINGLATENTIES

Solvency II wetgeving

Voor de uitleg van het begrip net DTA zijn de volgende concepten uit de Solvency II wetgeving met name van belang:

- Dat DTAs en DTLs op de Solvency II balans worden gewaardeerd ('measured') en opgenomen ('recognized') volgens IAS12.³ IAS12 behandelt de verwerking van winstbelastingen, inclusief het salderen van DTAs en DTLs.
- Een positieve waarde kan alleen aan een DTA worden toegekend als het waarschijnlijk is dat er fiscale winsten beschikbaar zijn om deze mee te verrekenen.⁴
- De waarde van de netDTA kwalificeert als Tier 3-kernvermogen.⁵
- De netDTA is het verschil tussen de opgenomen DTA en de DTL.⁶
- DTAs en DTLs kunnen alleen worden verrekend als er een wettelijk afdwingbaar recht is en ze betrekking hebben op belastingen door dezelfde autoriteit op dezelfde onderneming.⁷

IAS 12: Winstbelastingen

Zoals hierboven beschreven, verwijst Solvency II nadrukkelijk naar IAS12 voor de DTA en DTL. IAS12 schrijft regels voor over de boekhoudkundige verwerking van winstbelastingen waaronder regels over de opname ('recognition'), waardering ('measurement') en presentatie ('presentation') van latente belastingen. Voor het duiden van het begrip netDTA zijn de regels over het opnemen en presenteren van de DTA en DTL met name van belang.

Opnemen actieve en passieve belastinglatenties

Voor het opnemen van DTAs is het vereist dat het waarschijnlijk is ('50% probable threshold') dat deze verrekend kunnen worden met fiscale winsten. Deze fiscale winsten kunnen bestaan uit:

- DTLs die zich in dezelfde periode materialiseren als DTAs.⁸
- Toekomstige fiscale winsten binnen dezelfde entiteit en of fiscale groep voor zover deze belast zijn door dezelfde belastingautoriteit⁹.
- Fiscale planning welke resulteert in realisatie van fiscale winsten.¹⁰

Een DTL voor belaste tijdelijke verschillen wordt altijd volledig opgenomen¹¹, terwijl zoals hierboven beschreven een DTA alleen wordt opgenomen als deze kan worden onderbouwd met (toekomstige) fiscale winsten.

Nadat vaststaat voor welk deel van de tijdelijke verschillen en verrekenbare verliezen een latentie wordt opgenomen ('recognition') en tegen welke belastingtarieven ('measurement'), komt de vraag op welke actieve en passieve belastinglatenties mogen worden gesaldeerd ('presentation').

Presentatie van de (netto) belastinglatentie

Voor het salderen van DTAs en DTLs gelden binnen IAS 12 de volgende vereisten¹²:

1. Een wettelijk afdwingbaar recht om acute belastingvorderingen te verrekenen met acute belastingsschulden.
2. Uitgestelde belastingvorderingen en -schulden hebben betrekking op winstbelastingen welke worden afgerekend bij dezelfde belastingautoriteit.

IAS 12 stelt niet als voorwaarde dat de uitloop van DTAs en DTLs in dezelfde periode moet plaatsvinden om te mogen salderen. Bovendien benadrukt IAS 12.75 dat een gedetailleerde uitloop van tijdelijke verschillen niet nodig is voor het mogen salderen van de DTA en DTL.¹³

Conclusie: de IFRS regelgeving schrijft voor dat een DTL in principe te allen tijde wordt opgenomen. Een DTA wordt alleen opgenomen als het waarschijnlijk is dat er fiscale winsten beschikbaar zijn waarmee de DTA kan worden verrekend. Hierbij is het van belang dat er rekening wordt gehouden met de periode waarin de fiscale winsten en verliezen tot uiting gaan komen (timing). Als duidelijk is welk deel van de DTA en DTL worden opgenomen, wordt bepaald of deze positie gesaldeerd mogen worden. Deze vraag wordt beantwoord op basis van de presentatie regels. Deze regels schrijven niet voor dat DTAs en DTLs alleen verrekend mogen worden als deze in dezelfde periode afwikkelen.

UITLEG NETDTA BEGRIJF DOOR EIOPA

Er zijn twee Q&A's van EIOPA welke van belang zijn voor de uitleg van het begrip netDTA. Hieronder wordt beschreven hoe deze Q&A's volgens de auteurs geïnterpreteerd dienen te worden.¹⁴

Q&A 2354 – november 2021

De uitleg van DNB over de definitie van het begrip netDTA en de kwalificatie als Tier-3-kapitaal is gebaseerd op EIOPA Q&A 2354.¹⁵ In deze Q&A werd uitleg gevraagd over het begrip netDTA in het kader van de quantitative reporting templates ("QRT's").

EIOPA legt in de Q&A uit dat saldering van DTAs en DTLs moet plaatsvinden volgens Richtsnoer 9. Dit betekent volgens de auteurs dat het voor de saldering van DTAs en DTLs niet van belang is dat deze in dezelfde periode aflopen. Richtsnoer 9, welke dezelfde strekking heeft als IAS 12.74, schrijft namelijk voor dat saldering plaatsvindt als er:

1. Er een wettelijk afdwingbaar recht is; en
2. De DTAs en DTLs betrekking hebben op dezelfde onderneming en worden geheven door dezelfde belastingautoriteit.

Conclusie: saldering is niet afhankelijk is van de periode waarin de DTAs en DTLs afwikkelen.

Q&A 2836 – oktober 2023

In Q&A 2836 wordt specifiek gevraagd of (i) het noodzakelijk is om rekening te houden met timing bij het salderen van DTAs en DTLs op de Solvency II balans, en (ii) hoe de netDTA die beschikbaar is als Tier-3-kapitaal in het eigen vermogen dient te worden berekend.

De Europese Commissie¹⁶ antwoordde dat opname en waardering van een DTA 'gedetailleerde planning' vereisen van de uitloop van de DTAs, DTLs en overige fiscale winsten.¹⁷ Nadat is vastgesteld welk deel van DTA opgenomen kan worden, wordt beoordeeld of er saldering met de DTL kan plaatsvinden. De netDTA moeten worden berekend als het verschil tussen de DTA volgens artikel 15(3) en de DTL waarmee deze kan worden verrekend.¹⁸

Conclusie: de reactie van de Europese Commissie ondersteunt de mening van de auteurs. Alleen voor het opnemen en waarderen van een DTA is de timing van belang. De netDTA positie die beschikbaar is als Tier-3 kapitaal wordt berekend als het verschil tussen de opgenomen DTA en de DTL. De Europese Commissie benadrukt het verschil tussen de voorwaarden voor het *opnemen* van de DTA en de *presentatie* van een netto positie. Verder verwijst de tekst 'that may be set off'¹⁹ enkel naar de mogelijkheid om een DTA te verrekenen met een DTL, zoals juridisch geïllustreerd in artikel 1.27 van Richtsnoer 9 en IAS 12.74.

Dit ondersteunt de zienswijze van de auteurs dat het niet noodzakelijk is dat een opgenomen DTA en DTL in dezelfde periode afwikkelen om ze te mogen salderen, zolang maar aan de voorwaarden voor verrekening is voldaan.

CONCLUSIE

De interpretatie van het begrip netDTA en de kwalificatie hiervan binnen het eigen vermogen door DNB is naar de mening van de auteurs onjuist en niet verenigbaar met de Solvency II wetgeving en de bepalingen in IAS 12. Noch in artikel 1.27 van EIOPA-richtsnoer 9, noch in IAS 12.74 wordt namelijk voorgeschreven dat het salderen van latenties afhankelijk is van de vraag of de DTA en DTL in dezelfde periode afwikkelen. Bovendien wordt in IAS 12.75 nadrukkelijk benoemd dat het maken van een gedetailleerde uitloop van de individuele tijdelijke verschillen niet van belang is voor de vraag of de DTA en DTL gesaldeerd mogen worden. Uiteraard is de uitloop van de DTA en DTL wel van belang voor de vraag of een DTA opgenomen ('recognized') mag worden, maar niet voor de uiteindelijke saldering. Deze zienswijze wordt ondersteunt door de reactie van de Europese Commissie. ■

1 – Belastinglatenties op de Solvency II balans ontstaan door (i) waarderingsverschillen tussen de fiscale en Solvency II balans en (ii) fiscaal verrekenbare verliezen welke in de toekomst tot verlaging van het belastbare bedrag leiden. De fiscale wetgeving gaat in de regel vaak uit van een kostprijswaardering terwijl de Solvency II balans gebaseerd is op marktwaarde. Dit leidt tot waarderingsverschillen.

2 – Zoals uitgewerkt tijdens de verzekeringsmiddag op 14 november 2023: <https://www.dnb.nl/media/j4fejxbr/breakout-uitgestelde-belastingen.pdf>

3 – Artikel 15 (i) Uitvoeringsverordening Solvency II ("GV") juncto artikel 9 GV

4 – Artikel 15 (3) GV

5 – Artikel 76 (a) (iii) GV

6 – Artikel 297(1)(i)(iii) GV (aanpassingen 8 maart 2019)

7 – Artikel 1.27 van EIOPA-richtsnoer 9: "*Een onderneming verrekent uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen alleen als zij een wettelijk afdwingbaar recht heeft lopende belastingvorderingen en -verplichtingen te verrekenen en als de uitgestelde belastingvorderingen en -verplichtingen betrekking hebben op belastingen die door dezelfde belastingautoriteit zijn geheven op dezelfde belastbare onderneming.*"

8 – IAS 12.28

9 – IAS12.29 (a)

10 – IAS 12.29 (b)

11 – IAS 12.15

12 – IAS 12.74

13 – IAS 12.75: *To avoid the need for detailed scheduling of the timing of the reversal of each temporary difference, this Standard requires an entity to set off a deferred tax asset against a deferred tax liability of the same taxable entity if, and only if, they relate to income taxes levied by the same taxation authority and the entity has a legally enforceable right to set off current tax assets against current tax liabilities.*

14 – Q&A 2354 en Q&A 2836

15 – Answer Q&A 2354: "*A netting of deferred tax assets and liabilities for determining the amounts to be presented in the solvency balance sheet has to be performed according to Guideline 9 on the valuation of assets and liabilities other than technical provisions, in line with IAS12.71. Reporting netted deferred taxes implies that either R0040 or R0780 should be 0 except for the case where some deferred tax assets and deferred tax liabilities cannot be offset. The "amount equal to the value of net deferred tax assets" (S.23.01, R0160, C0050) therefore corresponds to the value of deferred tax assets in the solvency balance sheet (S.02.01, R0040, C0010). This is the amount requiring a demonstration that it is probable that future taxable profits will be available against which the deferred tax assets can be utilized (see Art. 15 (3) DR)) and thus reflects an own funds item of Tier 3 quality.*"

16 – In afwijking van Q&A 2354 heeft de Europese Commissie deze vragen zelf beantwoord

17 – Answer to question 1 of EIOPA Q&A 2836: "*Therefore, IAS 12 is not conflicting with Article 15(3) of Commission Delegated Regulation (EU) 2015/35 as regards the valuation of deferred tax assets, as in both cases, their recognition and valuation necessitates a 'detailed scheduling' of the timing of deferred tax assets, deferred tax liabilities and/or taxable profits.*"

18 – Answer to question 2 of EIOPA Q&A 2836: "*net deferred tax assets, (...) should be calculated as the difference between the amount of deferred tax assets calculated in accordance with Article 15 and the amount of deferred tax liabilities against which the deferred tax assets may be set of"*